

ความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณี การประปาส่วนภูมิภาค
สังกัดสำนักงานใหญ่

**Knowledge and Understanding of The Regulations on The Disciplines of
State Enterprise Employee : A Case Study of The Headquarters of
The Provincial Water Works Authority of Thailand**

วิทยานิพนธ์
โดย
นางกิตติวไล บัววัฒนา

เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
พ.ศ. 2541

วิทยานิพนธ์ : ความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีการประปาส่วน
ภูมิภาค สังกัดสำนักงานใหญ่
: Knowledge and Understanding of The Regulations on
The Disciplines of State Enterprise Employees : A Case
Study of The Headquarters of The Provincial Water
Works Authority of Thailand

โดย : นางกิตติวไล บัววัฒนา
: Mrs. Kittivalai Buavattana

นักศึกษาคณะพัฒนาสังคม : ภาคปกติ รุ่นที่ 20 รหัส 520382001

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ได้
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ลงนาม.....ประธาน
(อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)
วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2540

ลงนาม.....ประธาน
(อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)
วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2541

ลงนาม.....ที่ปรึกษา
(อาจารย์วิชัย รูปขำดี)
วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2540

ลงนาม.....กรรมการ
(อาจารย์วิชัย รูปขำดี)
วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2541

ลงนาม.....ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ)
วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2540

ลงนาม.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ)
วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2541

คณะพัฒนาสังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์.....คณบดี
(สากล จริยวิทยานนท์)
วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2541

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์	: ความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานรัฐวิสาหกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีการประปาส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานใหญ่
โดย	: นางกิตติวไล บัววัฒนา
ชื่อปริญญา	: พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก	: การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา	: 2540

การศึกษาเรื่องนี้เพื่อทราบวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค (2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค (3) เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ พนักงานการประปาส่วนภูมิภาค ที่ดำรงตำแหน่งระดับชั้น 1-7 ตามหน่วยงานต่างๆที่สังกัดสำนักงานใหญ่ จำนวน 363 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด ตำแหน่งหน้าที่อยู่ในกลุ่มวิชาชีพทั่วไป และอยู่ในระดับชั้น 6 มากที่สุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 6-9 ปีมากที่สุด

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

- 1) ระดับความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค อยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาคคือ ระดับการศึกษา ภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา การฝึกอบรม และการสื่อสารภายในองค์การ ซึ่งเป็นไปในทางบวก ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลหรือมีความสัมพันธ์ได้แก่ เพศ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

(2)

3) ปัญหา อุปสรรคของพนักงานการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานการประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะมีการเผยแพร่ความรู้ในด้านวินัย โดยใช้ภาษาสำนวนที่ง่ายแก่การทำความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาควรเป็นผู้ที่มีความสามารถเสริมสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชาประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้ที่ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของ กปภ.
2. ควรมีการสร้างสื่อต่างๆ เผยแพร่ความรู้ในด้านวินัย
3. ควรจัดฝึกอบรมเรื่องวินัยต่างๆ โดยจัดฝึกอบรมไปทั่วทุกภูมิภาคและมีการประเมินผลทั้งก่อน-หลัง การฝึกอบรม
4. ควรมีบริการตอบคำถาม ปัญหา ข้อเสนอแนะในเรื่องวินัย

Abstract

Thesis : Knowledge and Understanding of the Regulations on the Disciplines of State Enterprise Employees : A case Study of the Headquarters of the Provincial Water Works Authority of Thailand.

By : Mrs. Kittivalai Buavattana

Degree : Master of Arts (Social Development)

Major : Social Analysis and Planning

Academic Year : 1997

The three main objectives of the study were (1) to determine the Knowledge and understanding of the regulations on the disciplines of state enterprise employees (2) to identify the important factors influencing it, and (3) to foreknow the problems and obstacles to it.

The sample group consisted of 363 employees of C 1-7 (position classification) from different sections at the headquarters of the Provincial Water Works Authority of Thailand. The data were collected by using a questionnaire. List responders Aged 31-40 and were married most had a bachelor's degree, were in the general work line, held C - 6 (position classification), and worked there for about 6-9 years.

The findings were summed up as follows :

1. The knowledge and understanding of the regulations on the disciplines of state enterprise employees was found to be at a moderate.

2. The factors found to have a positive relationship with their knowledge and understanding of the regulations were education, leadership, relationship between the superior and subordinate, training and internal communication of the organization. The factors found to have no significant relationship with it were sex, number of working years and relationship with colleagues.

3. Regarding the problems and obstacles to their knowledge and understanding of the regulations, most of them thought it necessary to educate them about the disciplines using simple language so that they would easily understand them.

(4)

The following were recommended.

1. The superior should be keen in the controlling his subordinates to observe the organizational disciplines. He should serve as a good model for them, too.
2. There should be variety of media to spread the knowledge about the organizational disciplines.
3. Training on the organizational disciplines should be conducted for the employees in all the regions, and pre - and post - evaluation of the training should be made.
4. The enquiry service should be available for those who had some questions about the organizational disciplines .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ ประเสริฐ รักไทยดี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงในที่สุด รวมทั้งอาจารย์ วิชัย รูปชาติ และศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากพนักงาน กปภ. เป็นอย่างดี ตลอดจนการวิเคราะห์ ข้อมูลต่างๆ ได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนนักศึกษา และที่สำคัญคือกำลังใจอันอบอุ่นจากครอบครัวที่คอยห่วงใยให้กำลังใจมาโดยตลอด ซึ่งทุกท่านมีส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงได้

ผู้วิจัยขอนมัสการถึงพระคุณของคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีความรู้เพิ่มพูนขึ้น ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

กิตติวไล บัววัฒนา

มีนาคม 2541

คำนำ

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีการประปาส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานใหญ่ฯ ซึ่งผู้วิจัยในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องวินัยของพนักงานการประปาส่วนภูมิภาค ได้พยายามที่จะหาปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัย เนื่องจากหากพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยแล้ว แนวโน้มการกระทำผิดก็อาจจะไม่เกิดขึ้น แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมายขององค์การ

กิตติวไล บัววัฒนา

มีนาคม 2541